

eigenaardig gegons, door de sterke luchtbeweging. Aan de smalle gleufvormige zijde van de grot komen de vleermuizen in drommen naar buiten en aan de breede zijde van den koker vallen de salanganen bij nog dichter drommen naar beneden. Hierdoor ontstaat een sterke luchtcirculatie, die zich niet alleen uit in het heen en weer bewegen van de varens en andere planten, die den wand van den koker bekleeden, doch in een luchtstroom, die men zelfs gemakkelijk met de hand kan voelen. Te ca 7 uur is het feest afgelopen, al komen ook daarna nog steeds vleermuizen naar buiten. De luchtbeweging veroorzaakt zonder twijfel een luchtversanding van de door ammoniak en andere sterk riekende stoffen bezwangerde lucht in de onderaardsche tunnels en gewelven. Een erg frissche slaapgelegenheden zal het toch wel niet worden, want er moet daar beneden een enorme hoeveelheid vleermuizen- en salanganen-mest opgetast liggen.

De grotten worden dus doorlopend geoccupeerd, overdag door slapende vleermuizen, 's nachts door slapende salanganen.

De grot wordt door een pagger omgeven, doch de wakers hebben altijd dubbele ladders, waardoor men over den pagger heen kan klimmen. Voorts verdient het aanbeveling naar den sleutel van de kist te vragen, daar in die kist de oogst van de geplukte nestjes wordt bewaard. Deze zijn bijeengebonden in bundels van 100, die tezamen 1 kati wegen. Daar er ca 40 pikol per jaar wordt geogst, zijn dat jaarlijks 400000 nestjes. Er wordt 4 maal per jaar geogst, dus bedraagt iedere oogst 100000 nesten.

Men zorge „flashlights” bij zich te hebben voor den terugweg. Of, wat beter is (daar het meer licht geeft), men drage van te voren een der omwonenden op voor ieder een fakkel gereed te maken; deze bestaat uit een bamboekoker met een beetje petroleum en is aan het uiteinde afgesloten door een in de petroleum gedrenkte prop oude lappen.

Een aardige en gemakkelijke avondexcursie, waarbij men op den terugweg wat te denken heeft gekregen over de problemen, die zich daar in die grotten op biologisch gebied afspelen. Immers, waarom verzamelen zich al die salanganen tot een groote zwerm voor ze hun slaapsteden betrekken, hoe leeren die jonge slanganen in het donker vliegen, enz., vraagstukken, die grootendeels nog niet opgelost zijn.

v. St.

BOEKBESPREKINGEN

C. SCHRÖTER, Flora des Südens.— Südliches Tessin, Graubünden und oberitalienisches Seen-Gebiet. Rascher Verlag, Zürich und Leipzig. 1936. 151 blz., 72 platen (waarvan 32 gekleurd) en 59 tekstfig.—RM. 9.60.

Een bijzonder aardig boekje met kleurige teekeningen en keurige foto's van wilde en gekweekte planten over de flora van „die sonnige Veranda des Schweizerlandes” waar zoovele Indischgasten een deel van hun verlof doorbrengen. Veel meer dan bij de algemeen bekende „Taschenflora” van denzelfden schrijver het geval is, is hier een gecompromeerde, zeer lezenswaardige tekst bijgevoegd, evenals ook aparte beschrijvingen van verschillende plekken in Noord Italië en Zuid Zwitserland.

M. A. H. A. Magazine: The official organ of the Malayan-Agri-Horticultural Association and of the Selangor Gardening Society. Vol. 3-6, 1933—1936. Uitgegeven door den Botanischen Tuin in Singapore; prijs per jaargang Str. \$ 1.20 (4 afleveringen). Ieder deel ca 180-200 blz.

Dit spotgoedkoopje, keurig uitgevoerde, aardige tijdschrift verdient hier een aankondiging, al beweegt het zich grootendeels op land- en tuinbouwkundig gebied, want men kan er talrijke gegevens in vinden over sierplanten, die ons in Ned. Indië ook bijzonder interesseeren. Bovendien staat het onder uitnemende leiding, zoodat de populaire inhoud betrouwbaar is. Uit den inhoud van de laatste 4 deelen (van deel 6, 1936, zijn 2 afl. verschenen) noemen wij bv., om een indruk te geven: nieuwe sierplanten (HOLTUM), insectenplagen van sierplanten (MILLER), kweken van groenten in de bergen (BANFIELD), gebrande aarde (HENDERSON), aanleg van tuinen (FLIPPANCE). Coniferen (HOLTUM), wegboomen (FLIPPANCE), kweken van paddestoelen (BAKER), tabel voor de soorten van het geslacht *Cassia* (CORNER), hybriden van *Canna* (PESTANA), pleidooi voor het kweken van inheemsche planten (HOLTUM), het geslacht *Chonemorpha* (FURTADO), orchideeën-cultuur in de tropen (PARSONS), enz. enz. Het tijdschrift, dat in het Maleische Schiereiland bij planters en kleine landbouwers een groote populariteit geniet, kan, hoewel de inhoud natuurlijk geheel in de Engelsche taal gesteld is, zeer zeker worden aanbevolen.

VAN STENIS.